MAMLAKAT IQTISODIYOTINI RIVOJLANTIRISHDA MAHALLA BUDJETINING O‘RNI

Файзиев Фаррух
Фискал институт “Солиқлар ва солиққа тортиш”кафедраси доценти, PhD
Тел: 91-418-03-80
e-mail: ffayziev84@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada mahalliy budjetini shakllantirish, mahalliy hududda yashayotgan aholi farovonligini oshirish, ushbu hududda faoliyat yuritayotgan tadbirkorlik sub’ektlarini soliqqa tortishning o‘ziga xos xususiyatlari bo‘yicha fikrlar yuritilib, bu yo‘nalishda tegishli taklif va tavsiyalar berilgan.

Kalit so‘zlar: infratuzilma loyihalari, mahalla budjeti, elektron xizmatlar.

Аннотация: В данной статье рассмотрены мнения по вопросам формирования местного бюджета, повышения благосостояния населения, проживающего на территории, налогообложени субъектов, осуществляющих деятельность в данной територии, а также даны соответствующие предложения и рекомендации.

Ключевые слова: инфраструктурные проекты, районный бюджет, электронные услуги.

Annotation: This article discusses opinions on the formation of a local budget, improving the welfare of the population living in the territory, taxation of entities operating in this territory, and also provides relevant proposals and recommendations

Key words: infrastructure projects, district budget, electronic services.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023 yil 11 sentabrdagi «O‘zbekiston — 2030» strategiyasi to‘g‘risidai»gi PF-158-son Farmoni O‘zbekiston Respublikasi iqtisodiyotini rivojlantirish mamlakat fuqarolarining tinch, farovon va kuchli davlatni qurish bo‘yicha orzu-istaklarini amalga oshirish, har bir shaxsga o‘z salohiyatini rivojlantirish uchun barcha imkoniyatlarni yaratish, sog‘lom, bilimli va jamiyatni shakllantirish, adolat, qonun ustuvorligi, xavfsizlik va barqarorlikni kafolatli ta’minlash masalalari yoritib berilgan asosiy hujjatlardan biridir[1].

Ushbu strategiyada mamlakatni 2030 yilga qadar yanada rivojlanishtirish maqsadida 5 ta yo‘nalishda 100 maqsadni o‘z ichiga olgan[1].

74-maqsadda aholi farovonligini ta’minlash va hududlarda kundalik masala-larni hal etishda mahallani jamoatchilik hamda davlat organlari o‘rtasidagi «tayanch ko‘prik»ka aylantirish nomli maqsad ko‘zlangan bo‘lib unga erishish uchun quyidagilarni amalga oshirish nazarda tutilgan:

- mahallaning mablag‘larini aholining ovoziga ko‘ra, infratuzilma loyihalariga yo‘naltirish amaliyotini joriy qilib, mahallalardagi muammolarni hal etish uchun ajratiladigan mablag‘lar miqdorini kamida 3 barobar ko‘paytirish.

[1] O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023 yil 11 sentabrdagi «O‘zbekiston — 2030» strategiyasi to‘g‘risidagi PF-158-son Farmoni

- aholi tashabbusi bilan infratuzilmani yaxshilashga ajratiladigan mablag‘larni 24 trillion so‘mga yetkazish.

- mahallalarda 100 dan ortiq davlat xizmatlarini «bir qadam»da ko‘rsatishni yo‘lga qo‘yish.

- mahallalarda aholi bilan ishlashga qaratilgan jarayonlarni 100 foiz raqamlashtirib, har bir mahallada «elektron xizmat nuqtalari»ni ishga tushirish.

Bundan ko‘rinib turibdiki hukumatimiz tomonidan mahallani rivojlantirishga katta e’tibor berilmoqda.

Dunyo mamlakatlarida xorijiy tajribani tahlil qiladigan bo‘lsak, Rossiya Federatsiyasida ham mahalliy o‘zini boshqarish organlarini faoliyatini qayta ko‘rib chiqish, ularga hududning ijtimoiy-iqtisodiy faoliyatini tashkil etishda bevosita ishtirok etish imkoniyatini berish ishlariga alohida e’tibor qaratilmoqda[2].

Mahalliy hududdan yig‘iladigan soliqlar va majburiy to‘lovlarning bir qismini mahalliy hududga qoldirish, mahalliy organlar faoliyatini tashkil etishda raqamlashtirish jarayonlarini keng joriy etish belgilangan.

Qozog‘iston Respublikasida ham bugungi kunda mahalliy budjetni shakllantirishda mahalliy boshqaruv organlariga mustaqillikni berish, hududlardagi muammolarni iloji boricha joyida hal qilish hukumat rahbari tomonidan ta’kidlab o‘tilmoqda[3].

Mahalliy hududlar tomonidan yig‘iladigan pullarning ma’lum bir qismini mahalliy hududning ichki ehtiyojlarini qondirish uchun qoldirish ko‘rsatib o‘tilgan. Dunyoning boshqa rivojlangan Yevropa davlatlarida ham mahalliy hudud doirasida yig‘iladigan pullarni hudud ehtiyoji uchun qoldirish tajribasi mavjud.

Bugungi kunda aholining turmush darajasini yaxshilash, tadbirkorlikni rivojlantirish, kambag‘allikni qisqartirish, aholining bandligini oshirish maqsa-dida mahallada keng islohotlar olib borilmoqda.

Prezidentimiz mamlakatda barcha ijtimoiy-iqtisodiy dasturlar aholi talabidan kelib chiqib, joylarda amalga oshirilayotgani, buning uchun mahalla-larga ko‘plab vakolatlar, tashkiliy va moliyaviy imkoniyatlar berilayotganini ta’kidladi.

«Mahalla raisi, hokim yordamchisi, xotin-qizlar faoli, yoshlar yetakchisi hamda profilaktika inspektoridan iborat „beshlik tizimi“ tashkil etildi. Lekin ularning o‘zaro muvofiq ishlashida kamchiliklar, juda ko‘p takrorlanishlar bor. Ijtimoiy maqsaddagi mablag‘lar ba’zan samarasiz yo‘naltirilyapti. Ehtiyojmand aholining masalasini hal qilish viloyat va respublika idorasiga bog‘lanib qolgan. Mahalla xodimlari faoliyatini baholash mezoni yo‘q. Ularning ko‘p vaqti „qog‘oz to‘ldirish“ va majlislarga ketyapti», — dedi prezidentimiz.

Davlat rahbari mahalladagi beshlik «mahalla yettiligi»ga aylanishini bildirdi. Bunda ularning safiga soliqchi va ijtimoiy xodim ham kiritiladi[4]. Buning natijasida ehtiyojmand aholini ro‘yxatga kiritish, moddiy yordam, subsidiya va kredit ajratish kabi 70 dan ortiq masalalar, tuman va viloyat idoralariga chiqmasdan, mahallaning

[2] Rossiya Fedkratsiyasi Prezidenti Vladimir Putinning mahalliy o‘zini o‘zi boshqarish organlari faoliyatini rivojlantirish bo‘yicha o‘tkazilgan yig‘ilishdagi nutqidan

[3] Kosim Jomart Takaevning Qozog‘iston xalqiga «Odil Qozoistonning iqtisodiy yo‘nalishi» nomli murojaatidan

[4] Preziden Shavkat Mirziyoevning 2023 yil 26 sentabr kuni mahallabay ishlash tizimini kuchaytirish bo‘yicha videoselektordagi topshirig‘idan.

o‘zida jamoaviy hal qilinadi. Shuningdek, Bandlik, Tadbirkorlik va Kasanachilik jamg‘armalari mablag‘lari har bir mahallaga taqsimlab beriladi.

Mahallalarning mamlakat rivojidagi o‘rnidan kelib chiqadigan bo‘lsak, mahallada joylashgan soliq to‘lovchilarning davlatga to‘layotgan soliqlari ham muhim ahamiyatga ega. Chunki mahallada tadbirkorlik rivojlansa, davlat va mahalliy budjetga to‘lovlar miqdori oshadi. Bugungi kunda mahallada faoliyat yuritayotgan tadbirkorlik sub’ektlari va aholi tomonidan to‘lanayotgan soliqlar va boshqa majburiy to‘lovlar davlat budjeti va maqsadli jamg‘armalariga yo‘naltirilmoqda.

Mahallada tadbirkorlikni rivojlantirish, aholi bandligini ta’minlash, kambag‘allikni qisqartirish maqsadida quyidagilarni taklif etamiz:

- mahallada tadbirkorlikni rivojlantirish, aholi bandligini ta’minlash, kambag‘allikni qisqartirish maqsadida, mahalliy hudud tadbirkorlari va (yoki) aholi tomonidan to‘lanadigan soliqlarning ma’lum bir qismini mahallaga berish, ularning ijtimoiy-iqtisodiy ehtiyojlarini qondirishga yo‘naltirish;

- mahallada faoliyat yuritayotgan «mahalla yettiligi» faoliyatini samarador-ligini aniqlash, aholiga keng imkoniyatlar yaratish, xizmatlar ko‘rsatish sifatini oshirish maqsadida maxsus elektron dastur ishlab chiqib amaliyotga joriy etish. Mahallada istiqomat qiluvchilar bevosita mahallaga kelib ushbu dasturlardan foydalangan holda davlat xizmatlaridan foydalanib, muammolarga yechim topish imkoniyatiga ega bo‘lisin;

- hozirda texnologiyalarning rivojlanishi, iqtisodiyotning o‘sib borishini ino-batga olib ushbu sohada faoliyat yuritayotgan mutaxassislarning malakasini muntazam ravishda oshirib borishini ta’minlash;

Xulosa qilib aytadigan bo‘lsak, ushbu tartiblarning belgilanishi mahallada tadbirkorlikni rivojlantirish, aholi bandligini ta’minlash, kambag‘allikni qisqar-tirish maqsadida, odamlarning hayotdan mamnun bo‘lib yashashlariga o‘z his-sasini qo‘shadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Fayziev, F. (2021). Маҳаллий бюджет даромадларини оширишда мулкий солиқларнинг аҳамияти. Архив научных исследований, 2(1). извлечено от https://journal.tsue.uz/index.php/archive/article/view/305
2. Файзиев Фаррух Абдуллахожаевич. (2024). Ўзбекистонда ўзини ўзи банд қилиш: ривожланиш истиқболлари ва солиқ тизимидаги ўрни. World Scientific Research Journal, 23(2), 387–402. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3052
3. Abdullakhojaevich, F. F. (2020). Peculiarities of assessing real estate by market value for the taxation purpose. International Journal of Research in Social Sciences, 10(7), 92-100.
4. Файзиев, Ф. (2020). Солиқ солиш мақсадида кўчмас мулкни бозор қийматида баҳолашнинг ўзига хос хусусиятлари. Экономика и инновационные технологии, (1 (2)), 218-227.
5. Dusiyarov, S. K. (2021). Issues Of Supporting Activities Of Business Entities Through Improving Tax Administration In Uzbekistan. Academicia Globe, 2(11), 51-59.

6. Dusiyarov, S. X. (2023). Stages of entrepreneurship development in uzbekistan and its role in the national economy. Modern Science and Research, 2(6), 16-25.

7. Дусияров Ш. (2021). Кичик тадбиркорлик субъектлари молиявий фаолиятига солиқларнинг таъсири таҳлили, Iqtisodiyot va ta'lim, 2021, 6, 105-109. https://cedr.tsue.uz/index.php/journal/article/view/289 .

8. Дусияров, Ш., Чоршанбаев, У., & Муратжанова, Л. (2024). Саноатни модернизациялашда самарали солиқ механизмларидан фойдаланиш йўллари. Iqtisodiy taraqqiyot va tahlil, 2(2), 367-376.

9. Klichev, B. (2024, февраль 23). Inson kapitalini rivojlantirishda ishchilar harakati tahlili. Ilm-fan taraqqiyotida mintaqaviy iqtisodiyotni rivojlantirish va kambag'allikni qisqartirish, Farg'ona, O'zbekiston. https://doi.org/10.5281/zenodo.10901976

10. Қличев, Б. (2021, май 21). Маҳсулот (иш, хизматлар) га баҳо шакллантириш масалалари. Бухгалтерия ҳисоби ва аудиторлик фаолиятини халқаро стандартлар асосида ташкил этишнинг долзарб масалалари. https://doi.org/10.5281/zenodo.10647005

11. Қличев, Б. (2021, май 21). Ўзбекистонда ишбилармонлик фаоллиги таҳлилини ташкил этиш. Бухгалтерия ҳисоби ва аудиторлик фаолиятини халқаро стандартлар асосида ташкил этишнинг долзарб масалалари. https://doi.org/10.5281/zenodo.10646960

12. Қличев, Б. (2021, май 5). Ишбилармонлик фаоллиги индекси таҳлили. Biznes-tahlilni rivojlantirishning zamonaviy tendensiyalari va istiqbollari. https://doi.org/10.5281/zenodo.10647021

13. Қличев, Б. (2022, сентябрь 16). Операцион фаолият таҳлилида харидор танлови асосида маҳсулотга баҳо шакллантириш масалалари. Инновацион ёндашув асосида молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларини жорий этиш. https://doi.org/10.5281/zenodo.10647059

14. Sardor Umarovich Kholdorov (2022). Investitsion loyihalarini moliyalashtirishda xavflarni baholash va boshqaruv masalalari. "The processes of digital transformation in the economy, finance and management in the context of a pandemic", 6, 916-927 pp.

15. Сардор Умарович Холдоров (2022). Рақамли иқтисодиёт шароитида инвестицион фаолиятини молиялаштириш истиқболлари. "Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси: мақсад, тамойиллар ва ривожланиш истиқболлари", 3, 326-329 б.

16. Қличев Бахтиёр Пардаевич. (2024). Ишчилар қўнимсизлиги таҳлили. World Scientific Research Journal, 23(2), 287–294. Retrieved from http://wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3042

17. Adurahimov, A. Z., & Ergashov, I. O. (2023). Ta'limda texnalogiyalarni qo'llash hamda xorijiy tillarni o'rgatish orqali mutaxassislarni malakali kadr sifatida chiqarish islohatlari. Scientific approach to the modern education system, 2(18), 62-64.

18. Pardayevich, K. B. (2022). ANALYSIS OF PRODUCT PRICING BASED ON PRODUCT PARAMETERS AND CUSTOMER CHOICE. Journal of new century innovations, 6(1), 67-79

19. Adurahimov, A. Z., & Ergashov, I. O. (2023). Kichik biznesga qanday yengilliklar beriladi, kimlar 20 mln yoki 30 mln to‘lasa soliq hisobotini yuritishi shart emas, 2023 yilgi soliq o‘zgarishlari. ijodkor o'qituvchi, 3(32), 30-32.

20. Қиличев Ботир Пардаевич. (2024). COVID-19 пандемиясидан кейин туризмни ривожлантириш йўналишлари. Образование наука и инновационные идеи в мире, 39(2), 130–134. Retrieved from https://newjournal.org/index.php/01/article/view/11578/11219

21. Abdullaevich, K. M. (2020). Issues to enhance financial literacy on extrabudgetary targeted funds. International Journal of Research in Social Sciences, 10(8), 129-135.

22. Қурбонов Мухиддин Абдуллаевич. (2024). Яширин иқтисодиётга қарши курашишда фискаль сиёсат, хорижий тажриба, муаммо ва ечимлар. World Scientific Research Journal, 23(2), 257–265. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3039

23. Қурбонов Мухиддин Абдуллаевич. (2024). Солиқ маъмурчилигида молиявий технологиялар – хуфиёна иқтисодиётни қисқартириш омили сифатида. World Scientific Research Journal, 23(2), 266–276. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3040

24. Қурбонов Мухиддин Абдуллаевич. (2024). Қўшилган қиймат солиғини қўллашнинг халқаро амалиётдаги моделлари. World Scientific Research Journal, 23(2), 295–302. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3043

25. Қурбонов Мухиддин Абдуллаевич. (2024). Хуфиёна иқтисодиёт шароитида фискал сиёсати ва унинг назарий асослари. World Scientific Research Journal, 23(2), 303–313. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3044

26. Қурбонов Мухиддин Абдуллаевич. (2024). Божхона тўловларини ундиришда молиявий технологияларини қўллаш амалиётини такомиллаштириш. World Scientific Research Journal, 23(2), 314–324. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3045

27. Қурбонов Мухиддин Абдуллаевич. (2024). Erkin iqtisodiy zonalar faoliyatini takomillashtirish va normativ-huquqiy asoslari. World Scientific research Journal, 23(2), 344–351. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3048

28. Қурбонов Мухиддин Абдуллаевич. (2024). Fiskal siyosat bo‘yicha xorijiy mamlakatlar tajribasi va uni qo‘llash muammolari. World Scientific Research Journal, 23(2), 352–361. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3049

29. Хамидова Сулув Янгибоевна. (2023). Халқаро амалиётда ички аудиторлик текширувларини ўтказиш услубиётини ва ички аудитнинг халқаро стандартларини такомиллаштириш асослари. "XXI ASRDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR, FAN VA TA’LIM TARAQQIYOTIDAGI DOLZARB MUAMMOLAR" nomli respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi, 1(8), 8–22.

30. Хамидова С.Я. (2023). Молиявий ҳисоботларни трансформация қилиш ва параллел усулларда тузишнинг ташқилий жиҳатлари. "Conference on Universal Science Research 2023", 1(8), 18–23.

31. Yuldashev, J. A. (2023). Marketing Principles of Formation of Reserve Funds in the Practice of Commercial Banks. EUROPEAN JOURNAL OF BUSINESS STARTUPS AND OPEN SOCIETY, 3(5), 1–6. Retrieved from https://inovatus.es/index.php/ejbsos/article/view/1650

32. Юлдашев, Ж. А. (2023). Изучение современного состояния банковских поступлений, формы развития внутрибанковских и межбанковских расчетов. World scientific research journal, 12(2), 186-196.

33. Юлдашев, Ж. А. ТИЖОРАТ БАНКЛАРИДА МИЖОЗЛАР БИЛАН МУНОСАБАТЛАР ҲОЛАТИНИ БАҲОЛАШ УСУЛИНИ ТАКОМИЛАШТИРИШ.

34. Yuldashev, J. A. (2022). Mechanisms of Customer Attraction Based on Marketing Strategies in Commercial Banks. EUROPEAN JOURNAL OF BUSINESS STARTUPS AND OPEN SOCIETY, 2(10), 25–32. Retrieved from https://inovatus.es/index.php/ejbsos/article/view/1313

35. Самадова, Н. Р. (2024). КОРХОНА ИҚТИСОДИЙ САЛОҲИЯТИНИНГ КОМПЛЕКС ТАҲЛИЛИ COMPLEX ANALYSIS OF THE ECONOMIC COMPETENCE OF THE ENTERPRISE. World scientific research journal, 23(2), 174-181.

36. Samadova Nargiza Rasulovna. (2023). Ways to Analyze Financial Potential Based on the Balance Sheet. Central Asian Journal of Innovations on Tourism Management and Finance, 4(12), 65-67. Retrieved from https://cajitmf.centralasianstudies.org/index.php/CAJITMF/article/view/661

37. Маматқулов, А. Х. (2023). Пахтани қайта ишлаш корхоналарида ишлаб чиқариш харажатлари бўйича таннархни ҳисоблаш усулларини такомиллаштириш. Gospodarka i Innowacje., 41, 142-145.

38. Маматкулов, А. (2017). Совершенствование учета затрат в производственном учете на хлопкоперерабатывающем предприятии. Экономика и инновационные технологии, (3), 111–117. извлечено от https://inlibrary.uz/index.php/economics_and_innovative/article/view/9264

39. Rozmatovna, Y. U. (2022). Improvement of Intangible Assets Accounting and Auditing. Texas Journal of Multidisciplinary Studies, 9, 102-104.

40. Rozmatova Umida Yuldashevna. (2023). IQTISODIYOTNI TARTIBLASHDA BOZOR MEXANIZMI . Journal of New Century Innovations, 30(3), 12–13. Retrieved from https://newjournal.org/index.php/new/article/view/7342

41. Nurmanov, U. A. (2022). Budgeting in the management of current assets. Berlin Studies Transnational Journal of Science and Humanities, 2(1.1 Economical sciences).

42. У.А. Нурманов. (2024). Жорий активларни бошқаришда тизимли ёндашишни такомиллаштиришнинг муҳимлиги. World Scientific Research Journal, 23(2), 277–286. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3041

43. Yuldasheva, U. A. (2022). THE IMPACT OF THE TAX BURDEN ON THE FINANCIAL ACTIVITIES OF BUSINESS ENTITIES. ILMIY TADQIQOT VA INNOVATSIYA, 1(1), 55-63.

44. Yuldasheva Umida Asanaliyevna. (2024). WAYS TO OPTIMIZE THE TAX BURDEN ON ORGANIZATIONS IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN. American Journal of Business Management, Economics and Banking, 20, 248–253. Retrieved from https://www.americanjournal.org/index.php/ajbmeb/article/view/1782

45. САГДИЛЛАЕВА, З. А., & ЧОРИЕВ, И. Х. (2016). Проблемы аудита оплаты труда. In СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ И РЕГУЛИРОВАНИЯ: ПОИСК ОПТИМАЛЬНЫХ РЕШЕНИЙ (pp. 113-119).

46. Choriev, I., & Mamatqulov, A. (2018). THE EFFECT OF DEVELOPMENT OF SMALL BUSINESS ON SEGMENTAL SEPARATION OF POPULATION. International Finance and Accounting, 2018(5), 12.

47. Тулаев Мирзакул Саламович. (2024). РАСЧЕТ РЕНТАБЕЛЬНОСТЬ СОБСТВЕННОГО КАПИТАЛА (ROE) В УЗБЕКИСТАНЕ . World Scientific Research Journal, 23(2), 182–190. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3031

48. Тулаев Мирзакул Саламович. (2024). МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРНИ КОЭФФИЦЕНТЛАР ЁРДАМИДА ТАҲЛИЛ ҚИЛИШ МАСАЛАЛАРИ . World Scientific Research Journal, 23(2), 149–162. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3028

49. Yuldasheva, U. (2022). IQTISODIYOTNING XALQARO INTEGRATSIYASIDA INVESTITSIYALARNING O’RNI VA AXAMIYATI. INTERNATIONAL CONFERENCE ON LEARNING AND TEACHING, 1(4), 336–345. Retrieved from https://researchedu.org/index.php/iclt/article/view/2742

50. Юлдашева, Д. А. (2024). ИНФОРМАЦИОННАЯ ОСНОВА ОЦЕНКИ СОБСТВЕННОГО КАПИТАЛА ХОЗЯЙСТВУЮЩИХ СУБЪЕКТОВ. World scientific research journal, 23(2), 57-66.

51. Yuldasheva D.A. (2023). INFORMATION AND ANALYTICAL BUSINESS ENVIRONMENT AND ITS INTERACTION WITH ACCOUNTING IN THE DIGITAL ECONOMY. European Journal of Research Development and Sustainability, 4(1), 9-12. Retrieved from https://scholarzest.com/index.php/ejrds/article/view/3106

52. Сагдиллаева, З. А. (2024). ФИНАНСОВЫЙ АНАЛИЗ НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ РАЗВИТИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА. World scientific research journal, 23(2), 191-198.

53. Сагдиллаева, З. А. (2024). СОДЕРЖАНИЕ И ПОРЯДОК ПРОВЕДЕНИЯ АНАЛИЗА ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ, СФОРМИРОВАННЫЙ НА ОСНОВЕ МСФО. World scientific research journal, 23(2), 437-442.

54. Абдуллаев Аброр Бозарбоевич. (2023). Корхона солиқ мажбуриятларини самарали бошқаришни таъминлашда солиқ аудитининг роли. World Scientific Research Journal, 21(1), 134–142. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/2871

55. Абдуллаев, А. Б. (2019). Совершенствование учета и анализа налогов improvement of accounting and analysis of taxes. ББК 65.052 Б 94, 10.

56. Тулаев, М. С., & Кличев, Б. П. (2022). ВОПРОСЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УЧЕТА КОРПОРАТИВНЫХ ОБЛИГАЦИИ: ОБЯЗАТЕЛЬСТВО ИЛИ КАПИТАЛ. Учет, анализ и аудит: их возможности и направления эволюции, 146-154.

57. Абдуллаев Аброр Бозарбоевич. (2023). Солиқ таваккалчилигини бошқаришда солиқ аудитининг роли ва вазифалари. World Scientific Research Journal, 21(1), 166–175. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/2874

58. Abdullayev, A. B., & Ochilov, O. I. (2021). A new approach to the methodology of tax analysis. Asian Journal of Research in Business Economics and Management, 11(9), 19-25.

59. Якубов Улугбек Касимович. (2024). Хўжалик юритувчи субъектларнинг молиявий- иқтисодий ҳолатини таҳлилида ташқи иқтисодий фаолият кўрсаткичларидан фойдаланиш масалалари. World Scientific Research Journal, 23(2), 428–436. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3055

60. U.Yakubov, Q.Altiyev, Sh.Maxmudova. (2022). Biznes tahlilda raqamli texnologiyalar. (Darslik). –T.: “Nihol print”, 236 b.

61. Klichev Bakhtiyor Pardayevich. (2022). ISSUES OF PRODUCT PRICING IN THE ANALYSIS OF OPERATIONAL. Пандемия шароитида иқтисодиёт, молия ва бошқарувда рақамли трансформация жараёнлари (IV ФОРУМ «ЭКОНОМИКА В МЕНЯЮЩЕМСЯ МИРЕ» 2022 май КАЗАНЬ-ТАШКЕНТ), Казань-Ташкент. https://doi.org/10.5281/zenodo.6641015

62. Qlichev Baxtiyor Pardayevich. (2023). Xo‘jalik yurituvchi subyektlarda ishlab chiqarishning maksimal hajmi tahlili. YASHIL IQTISODIYOT VA TARAQQIYOT, 5 (2023), 187–192.

63. Қличев Бахтиёр Пардаевич. (2023). ОПЕРАЦИОН ФАОЛИЯТ ТАҲЛИЛИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ МАСАЛАЛАРИ . World Scientific Research Journal, 12(2), 263–271. Retrieved from http://wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/2557

64. Қличев, Б. П. (2022). Маҳсулот сотиш ҳажми таҳлилини такомиллаштириш масалалари. Science and Education, 3(5), 1719-1728.